

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 4Pc/3/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6822200344
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králiková
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2022:6822200344.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca sudkyňou JUDr. Michaelou Králikovou v právnej veci navrhovateľky F. L., X.. XX.XX.XXXX, L. Š. XXXX/XX, V., okres Revúca, proti otcovi, ktorý je podľa návrhu povinný platiť výživné S. L., X.. XX.XX.XXXX, V. L. V. XXXX/X, V., S. K., v konaní o zrušenie vyživovacej povinnosti na plnoleté dieťa, takto

rozhodol:

- I. Návrh navrhovateľky na zrušenie vyživovacej povinnosti k plnoletému dieťaťu, sa zamieťa.
- II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom na začatie konania, doručeným súdu dňa 03.03.2022 sa navrhovateľka domáhala zrušenia vyživovacej povinnosti otca voči plnoletému synovi C. L..

2. Navrhovateľka svoj návrh odôvodnila tým, že manželstvo účastníkov konania bolo zrušené rozsudkom Okresného súdu Revúca, sp. zn. 2C/228/2000 zo dňa 15.02.2001, v zmysle ktorého rozhodnutia v časti o výživnom bol otec zaviazaný povinnosťou platiť výživné na dieťa v sume 500,- Sk k rukám matky. Rozhodnutím súdu, sp. zn. 1P/59/2005 bola vyživovacia povinnosť na dieťa zvýšená na sumu 1.500,- Sk, so splatnosťou k 15. dňu v mesiaci, k rukám matky. Otec si vyživovaciu povinnosť neplní, dlh za obdobie od 01.08.2019 do 31.03.2022 predstavuje sumu 1.600,- eur, ktorú žiadala vyplatiť na ňou označený účet do 3 dní od vyhlásenia rozhodnutia. Syn je školopovinný, nie je ešte osamostatnený. Školné hradí navrhovateľka, ktorá je bez práce a z jej príjmu odnímajú sumu výživného.

3. Z doplnenia návrhu na zrušenie vyživovacej povinnosti doručeného navrhovateľkou súdu krátkou cestou na pojednávaní dňa 19.05.2022 ďalej vyplýva, že navrhovateľka informuje súd o presiahnutí dlžného obdobia od 01.08.2019 do 31.03.2022, s tým, že dlžné výživné žiada prepočítať, a súčasne podáva trestné oznámenie proti otcovi S. L..

4. Otec, ktorý je podľa návrhu povinný platiť výživné sa k návrhu navrhovateľky na zrušenie vyživovacej povinnosti písomne nevyjadril.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom obidvoch účastníkov konania a oboznámením sa s lustráciami v Registri obyvateľov SR na navrhovateľku, ako aj otca dieťaťa, tiež listinnými dôkazmi predloženými obidvomi účastníkmi konania, ako aj obsahom pripojených spisov, a to Okresného súdu Rimavská Sobota, sp. zn. 1P/59/2015, najmä rozsudku zo dňa 27.06.2005 a Okresného súdu Revúca, sp. zn. 4Pc/1/2022, najmä návrhu, správy o zdravotnom stave plnoletého dieťaťa vrátane uznesenia o zastavení konania, a to za účelom zistenia skutočného stavu veci, zistiť pritom nasledovný skutkový a právny stav:

6. Z lustrácii v Registri obyvateľov SR na obidvoch účastníkov konania mal súd preukázané, že plnoletý C. L., X.. XX.XX.XXXX je dieťaťom rodičov: matky F. L., X.. XX.XX.XXXX C. S. S. L., X.. XX.XX.XXXX.

7. Naposledy bola výška výživného v tom čase ešte na maloletého C. L., X.. XX.XX.XXXX určená rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota, sp. zn. 1P/59/2005-13 zo dňa 27.06.2005, ktorým bola schválená dohoda rodičov o zvýšení výživného pre maloletého C. L. so sumy 500,- Sk na sumu 1.500,- Sk mesačne, splatnú do 15. dňa v mesiaci, k rukám matky, čím došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Revúca, sp. zn. 2C/228/2000-14 zo dňa 15.02.2001 v časti o výživnom. Žiadnemu z účastníkov nebolo priznané právo na náhradu trov konania.

8. Z obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Revúca, sp. zn. 4Pc/1/2022 súd ďalej zistil, že matka F. L. ako zástupkyňa plnoletého dieťaťa C. L., X.. XX.XX.XXXX sa návrhom doručeným súdu dňa 17.01.2022 domáhala voči otcovi, ktorý je podľa návrhu povinný platiť výživné, zrušenia vyživovacej povinnosti na plnoleté dieťa bez pripojeného plnomocenstva od plnoletého dieťaťa. Uznesením Okresného súdu Revúca, sp. zn. 4Pc/1/2022-16 zo dňa 04.02.2022, právoplatným dňa 26.02.2022, bolo konanie zastavené, nakoľko podanie urobené osobou, ktorá sa v návrhu na začatie konania označila ako zástupca účastníka konania (v danom prípade navrhovateľa a súčasne plnoletého dieťaťa) bez preukázania jej oprávnenia na zastupovanie účastníka konania, spôsobom uvedeným v ustanovení § 92 ods. 1 Civilného sporového poriadku, bolo potrebné považovať za nedostatok podmienky konania na strane navrhovateľa (nedostatok splnomocnenia), ktorý bolo možné odstrániť (R 58/2003) podľa § 161 ods. 3 Civilného sporového. Súd preto vykonal opatrenia, aby nedostatok procesnej podmienky odstránil. Napriek výzve súdu v návrhu na začatie konania označená zástupkyňa navrhovateľa nedoložila do spisu riadne splnomocnenie udelené navrhovateľom na podanie návrhu a jeho zastupovanie v konaní, naopak sama výslovne uviedla, že plnú moc predložiť nedokáže, keďže syn s ňou nekomunikuje. Súd preto konštatoval, že bez predloženia riadneho splnomocnenia, nekoná s účastníkom konania ako so zastúpeným subjektom a neprihliada ani na úkony zástupcu v mene zastúpeného. V dôsledku nedoloženia riadnej plnej moci sa odstrániteľný nedostatok podmienky konania zmenil na nedostatok neodstrániteľný, pre ktorý nebolo možné ďalej konať a rozhodnúť vo veci samej. Súd preto predmetné konanie postupom podľa § 161 ods. 3 Civilného sporového poriadku pre nedostatok procesnej podmienky konania zastavil. Na okraj súd uviedol, že riadne splnomocnenie udelené plnoletým dieťaťom na jeho zastupovanie v predmetom konaní do spisu naopak doložila iná osoba, ktorá výslovne uviedla, že s návrhom na zrušenie vyživovacej povinnosti k plnoletému dieťaťu nesúhlasí z dôvodu, že plnoleté dieťa sa stále pripravuje na výkon budúceho povolania a otec, ako výživou povinná osoba, si vyživovaciu povinnosť k nemu riadne plní.

9. Navrhovateľka na pojednávaní uviedla, že žiada zrušiť výživné, aby jej bol vrátený príjem, ktorý je jej krátený o výšku výživného na syna. Syn žije s ňou v spoločnej domácnosti, v súčasnosti by mal byť na internáte. Syn študuje na vysokej škole v Komárne, 4. rok, na pedagogickej fakulte. Peniaze na školu mu dala ona. Keď bude zrušená vyživovacia povinnosť, vrátia jej príjem a bude mať pokoj.

10. Otec, ktorý je podľa návrhu povinný platiť výživné, na pojednávaní uviedol, že s návrhom na zrušenie vyživovacej povinnosti nesúhlasí. Výživné na syna si pravidelne plní. V apríli syn ukončil vysokú školu v Komárne pre psychické problémy a nechce ísť už vôbec študovať. Je v treťom ročníku, zostávali mu dva roky štúdia, ale povedal, že už nevydrží študovať, že musí skončiť. Už sa bol spolu so synom evidovať na úrade práce. Syn v súčasnosti býva u švagra, ale svoju matku vidieť nechce, pretože narobila veľké problémy.

11. Z vykonaného dokazovania, najmä správy Psychiatrickej ambulancie NsP sv. Barbory v Rožňave obsiahnutej v spise Okresného súdu Revúca, sp. zn. 4Pc/1/2022 ďalej vyplýva, že C. L., X.. XX.XX.XXXX bol dočasne hospitalizovaný na psychiatrickom oddelení pre suicidálne tendencie v ebriete. Diagnostikovaná mu Epizóda stredne ťažkej depresie. Do ambulantnej starostlivosti bol prepustený dňa 12.01.2022 s odporúčením medikamentóznej liečby. Zo správy tiež vyplýva, že C. L. žije u strýka, ktorý sa o neho stará, nakoľko domáce prostredie je pre neho neznesiteľné. Lekárom mu bolo doporučené prerušiť vysokoškolské štúdium, nakoľko zhoršená situácia v rodine má negatívny dopad na jeho psychiku.

12. Z príjmových dokladov predložených otcom na pojednávaní vyplýva, že v období od 31.01.2019 do 31.07.2019 hradil synovi C. L. výživné v sume po 50,- eur mesačne, v období od 30.08.2019 do 30.05.2020 hradil synovi C. L. výživné v sume po 60,- eur mesačne, v období od 30.6.2020 do 30.07.2020 hradil synovi C. L. výživné v sume po 110,- eur mesačne, a v období od 30.09.2020 do 30.03.2022 hradil synovi C. L. výživné v sume po 60,- eur mesačne.

13. Z platobných príkazov OTP banky Slovensko, a.s. predložených navrhovateľkou na pojednávaní vyplýva, že od októbra 2018 do marca 2019 na tam označený účet s názvom príjemcu: SIRALYKOLLEGIUM - ČAJKA - ŠD malo byť navrhovateľkou poukazovaných po 60,- eur mesačne, za mesiac 09/2020 malo byť na tam označený účet s názvom ŠDČA poukázaných 180,- eur s poznámkou pre príjemcu - 2020/2021 (september - november) a za mesiac 11/2020 malo byť na tam označený účet s názvom ŠDČA poukázaných 420,- eur s poznámkou pre príjemcu - 2020/2021 (december - jún).

14. Podľa § 62 ods.1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

15. Podľa § 78 ods.1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

16. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „Civilný mimosporový poriadok“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

17. Podľa § 7 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku účastníkom je ten, koho tento zákon za účastníka označuje.

18. Podľa § 156 Civilného mimosporového poriadku účastníkmi konania vo veciach výživného plnoletých osôb sú navrhovateľ a osoba, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné.

19. Podľa § 157 Civilného mimosporového poriadku rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

20. Podľa § 61 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

21. Podľa § 7 ods. 1 Občianskeho zákonníka spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti vzniká narodením. Túto spôsobilosť má aj počaté dieťa, ak sa narodí živé.

22. Úvodom súd uvádza, že v súvislosti s definíciou účastníkov konania vo veciach výživného plnoletých osôb vyjadrenou v ustanovení § 156 Civilného sporového poriadku v platnom znení je potrebné rozlišovať medzi procesnou legitimáciou a vecnou legitimáciou z dôvodu, že toto ustanovenie neprecizuje v zhode s hmotným právom navrhovateľa, ako nositeľa uplatneného práva, teda ako osobu oprávnenú na výživné.

23. Procesnou legitimáciou sa rozumie spôsobilosť byť účastníkom konania, a túto súd skúma v súlade s ustanovením § 2 ods. 1 v spojení s § 161 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ako procesnú podmienku konania, pod hrozbou zastavenia konania, keďže iba návrh navrhovateľa, ktorému nesvedčí účastníctvo podľa § 7 Civilného mimosporového poriadku, by bol súd s poukazom na ustanovenie § 8 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku povinný odmietnuť. Na rozdiel od procesnej legitimácie sa vecnou legitimáciou rozumie z hmotného práva vyplývajúci stav svedčiaci o tom, kto je nositeľom uplatneného práva a povinnosti v konkrétnom prípade. Otázka vecnej legitimácie je súdom riešená v priebehu konania a odzrkadľá sa v rozhodnutí vo veci samej. Podľa tohto sa rozlišuje vecná legitimácia aktívna (na strane navrhovateľa) a pasívna (na strane „odporcu“, v danom prípade na strane osoby povinnej platiť výživné), ktorú určujú predpisy hmotného práva. Nedostatok vecnej legitimácie znamená, že účastník konanie nie je nositeľom práva, o ktoré ide v konkrétnom konaní alebo naopak, že nositeľ práva, o ktoré v konaní ide nie je účastníkom konania. Súd vecnú legitimáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju

žiadny z účastníkov konania nenamietal. Nedostatok vecnej legitímácie je vždy dôvodom na zamietnutie návrhu na začatie konania.

24. V predmetnom konaní bolo síce preukázané, že navrhovateľka má spôsobilosť byť účastníkom konania, teda má procesnú subjektivitu a má aj úplnú procesnú spôsobilosť, tzn. je oprávnená samostatne alebo prostredníctvom zvoleného zástupcu vykonávať pred súdom procesné úkony, súd však dospel k záveru, že na strane navrhovateľky existuje nedostatok aktívnej vecnej legitímácie v tomto konaní. Vyživovacia povinnosť otca, ktorý je povinný platiť výživné voči synovi C. bola naposledy určená rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota, sp. zn. 1P/59/2005-13 zo dňa 27.06.2005 v sume 47,79 eur (1.500,- Sk) v čase, keď C. bol ešte maloletý a mal necelých 7 rokov. Nakoľko maloleté deti sú procesne spôsobilé len v obmedzenom rozsahu (procesne spôsobilí v obmedzenom rozsahu sú maloletí, ktorí majú spôsobilosť len na také právne úkony, ktoré sú svojou povahou primerané ich rozumovej a vôľovej vyspelosti zodpovedajúcej ich veku (§ 9 OZ), a aj fyzické osoby, ktorých spôsobilosť na právne úkony bola obmedzená súdom), bol otec povinný platiť súdom určené výživné k rukám matky maloletého dieťaťa. Inými slovami povedané do času dosiahnutia plnoletosti C. bola matka platobným miestom a prijímateľom výživného pre syna od jeho otca, ako povinného platiť súdom určené výživné. V čase rozhodnutia súdu v predmetnom konaní mal však C. už 23 rokov, a teda je aj nositeľom práva (na výživné), keďže je už osobou plnoletou a teda osobou oprávnenou na právne úkony v plnom rozsahu a na príjem výživného od svojho otca, keďže vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by jeho spôsobilosť na právne úkony bola obmedzená súdom. Zrušenia vyživovacej povinnosti na plnoleté dieťa sa preto môže domáhať iba samotné plnoleté dieťa, prípadne osoba, ktorá je povinná platiť výživné, t.j. otec, a to iba za splnenia zákonom stanovených hmotnoprávných predpokladov (t.j. v prípade ukončenia prípravy dieťaťa na výkon budúceho povolania). Navrhovateľke, ako matke, toto právo neprislúcha, lebo od dosiahnutia plnoletosti svojho syna C. nie je osobou oprávnenou poberať za neho výživné. S poukazom na uvedené, súd návrh navrhovateľky pre nedostatok jej aktívnej vecnej legitímácie zamietol.

25. Záverom súd poznamenáva, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že za obdobie od 01.08.2019 do 31.03.2022 bolo výživné plnoletému C. L. zo strany jeho otca, ako povinného, pravidelne hradené, a to vo vyššej, ako naposledy súdom určenej sume.

26. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, keďže účastníci konania si náhradu trov konania neuplatnili.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Revúca na Krajský súd v Banskej Bystrici v troch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní je potrebné uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, spisovú značku konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody), čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) a podpis. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.